

بن فرحان به رغم مخالفت اسرائیل با هسته‌های شدن ریاض، بر عادی سازی تاکید کرد؛

حرکت رو به جلو عربستان برای صلح با تل آویو

فرشاد گلزاری

سفر آنتونی بلینکن، وزیر خارجه ایالات متحده به عربستان سعودی که از سه‌شنبه هفته گذشته آغاز شد و پنجشنبه شب پایان یافت برای بسیاری از تحلیلگران و ناظران تحولات منطقه یک موضوع عادی به حساب می‌آید؛ چراکه سعودی‌های همیشه برای آمریکا متحد استراتژیک در منطقه و حاشیه خلیج فارس به حساب می‌آیند و از این بابت هر چند وقت یکبار شاهد رفت و آمدهای دیپلماتیک به این کشور از جانب مقامات واشنگتن هستیم.

در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ شاهدان بودیم که وی عربستان را صرفاً به دلیل مسائل مالی و تجاری در صدر اولویت‌های منطقه‌ای خود در چارچوب سیاست خارجی خود قرار داد و ریاض هم به مرکزیت محمد بن سلمان قصد داشت تا از حمایت همه‌جانبه ترامپ به نفع خود استفاده کند و حتی برخی‌های معتقد بودند که میزان حمایت ترامپ از وی به حدی خواهد بود که وی بدون شک در این دوران بر تخت پادشاهی خواهد نشست، اما در نهایت تمام این معادلات غلط از آب درآمد.

در این راستا از زمانی که دولت جو بایدن وارد کاخ سفید شد و سکان اداره ایالات متحده را در دست گرفت، کمی متفاوت‌تر از ترامپ در قبال عربستان عمل کرد. بایدن بر خلاف اسلاف خود در همان ابتدای شروع به کارش در کاخ سفید به عربستان سفر نکرد، بلکه او به دلیل خط مشی حقوق بشری دموکرات‌ها، سعی کرد تا ولیعهد سعودی را مورد حمله قرار دهد و از پرونده قتل جمال خاشقچی و اعدام مخالفان داخلی به عنوان یک اهرم فشار بر ریاض استفاده کند؛ غافل از آنکه این راهبرد واشنگتن باعث شد تا سعودی‌ها به سمت چین و روسیه گام منسجم بردارند! با این تفاسیر حالا به نظر می‌رسد که رفتار تیم بایدن با عربستان تا حد زیادی تفاوت پیدا کرده است؛ چراکه پس

از سفر وی به ریاض، سپس چیک سالیوان، مشاور امنیت ملی آمریکا و حالا آنتونی بلینکن، وزیر خارجه این کشور وارد عربستان شده‌اند و هر کدام با دستور کار مشخصی که از قبل طراحی شده به رایزنی با مقامات سعودی پرداختند.

آنچه در مورد دولت ترامپ و بایدن باید مورد نظر قرار بگیرد این است که هر دو کابینه موضوع عادی‌سازی

روابط اسرائیل با عربستان را در دستور کار خود داشته و دارند. ترامپ در سال ۲۰۲۰ باعث شد امارات، بحرین و سپس مراکش و سودان با اسرائیل توافق ابراهیم را امضاء کنند ولی از آنموقع تاکنون عربستان در صدر لیست تل آویو و واشنگتن قرار دارد.

اینکه سعودی‌ها چرا تن به عادی‌سازی روابط با اسرائیل نمی‌دهند، دلایل زیادی دارد که بخشی از آن ایندولوپلیک است و بخشی دیگر سیاسی قلمداد می‌شود. ریاض که خود را پرچمدار دنیای اسلام و خادمین حرمین می‌داند و در جهان عرب هم خود را پدرخوانده یا برادر بزرگتر این کشورها می‌نامد، اساساً از کشورهایی بوده که طی دهه‌های اخیر حمایت ضمنی از فلسطین را در دستور کار داشته است و در این میان هنوز هم معتقد است که باید این پرونده قبل از صلح با تل آویو حل و فصل شود که البته هنوز تکلیف آن مشخص نیست.

اسرائیل اعلام کرده انتظار دارد واشنگتن در هر توافق آمریکایی-سعودی که بر امنیت داخلی آن تأثیر می‌گذارد، با آن مشورت کند و این دقیقاً بدان معناست که نگاه اسرائیل به فعالیت هسته‌های عربستان از منظر تهدید امنیت ملی خواهد بود

آخرین اظهار نظر یک مقام اسرائیلی در این خصوص بیش از هر چیز توجه همه را جلب کرده است. دقیقاً سه‌شنبه هفته پیش و چند ساعت قبل از آنکه وزیر خارجه آمریکا برای دیدار با مقامات سعودی وارد ریاض شود، یسرائیل کاتس، وزیر انرژی اسرائیل اعلام کرد که تل آویو مخالف توسعه برنامه هسته‌ای عربستان برای اهداف مسالمت‌آمیز است. کاتس در گفت‌وگو با شبکه ماهواره‌ای وای نت در پاسخ به سوالاتی درباره احتمال وجود برنامه هسته‌ای غیر نظامی برای عربستان گفت که اسرائیل به چنین اموری تشویق نمی‌کند و فکر نمی‌کند تل آویو موظف باشد با چنین مسائلی موافقت کند. این در حالیست که چندی پیش و قبل از سفر بلینکن به ریاض، نیویورک تایمز نوشته بود که اسرائیل اعلام کرده انتظار دارد واشنگتن در هر توافق آمریکایی-سعودی که بر امنیت داخلی آن تأثیر می‌گذارد، با آن مشورت کند. این دقیقاً بدان معناست که نگاه اسرائیل نه تنها به فعالیت هسته‌ای عربستان، بلکه به فعالیت اینچنینی تمام کشورهای منطقه با دید تردید و از منظر تهدید امنیت ملی می‌نگرد و از سوی دیگر معتقد است ریاض از صلح‌آمیز بودن فعالیت هسته‌ای خود عدول خواهد کرد.

با همه این تفاسیر آنچه جای تعجب دارد، سخنان وزیر خارجه عربستان در کنفرانس خبری با وزیر خارجه آمریکا بود. فیصل بن فرحان با ادعای اینکه عادی‌سازی روابط با اسرائیل به نفع منطقه است، گفت که ابتدا باید به موضوع فلسطین رسیدگی شود. این بدان معناست که سعودی‌ها در یافته‌اند که اسرائیل به هیچ وجه نمی‌گذارد ریاض به فعالیت هسته‌ای دست پیدا کند و در این مورد به هر طریقی که شده با این موضوع مخالفت خواهند کرد. آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که عده‌ای از تحلیلگران مسائل منطقه معتقدند که ریاض این درخواست را بدان جهت مطرح کرده که بتواند حداکثر چانه‌زنی را در مواجهه با اسرائیل به نفع خود انجام دهد ولی عده‌ای دیگر معتقدند سعودی‌ها به عقب‌نشینی کرده‌اند.

به حد اکثر درخواست‌های ریاض از واشنگتن و تل آویو اشاره می‌کند اما آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که موضوع سوم یعنی بحث فعالیت هسته‌ای عربستان است. در این میان و از زمانی که ریاض این موضوع را مطرح کرده، مقامات رژیم صهیونیستی بارها و بارها با عناوین مختلف مخالفت خود با این مساله را اعلام کرده‌اند اما

چانه‌زنی یا عقب‌نشینی؟! در این میان اما باید توجه داشت که چندی پیش عربستان سعودی صراحتاً اعلام کرد که چندین محور را برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل در نظر دارد. ریاض مجموعه‌ای از شروط را در قالب خواسته‌هایی که می‌خواهد از واشنگتن به دست آورد و نیز شرطی برای اسرائیل مطرح کرد که مربوط به شروع یک روند سیاسی با فلسطینی‌ها است و به جدایی بین دو طرف یعنی تشکیل کشور مستقل فلسطین ختم می‌شود. از دیگر سو، ریاض از واشنگتن می‌خواهد تا معاملات تسلیحاتی بزرگی را که عربستان سعودی با دولت دونالد ترامپ منعقد کرده بود و با ورود جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا به کاخ سفید، متوقف شده به جریان بیندازد. همچنین عربستان سعودی می‌خواهد که با آمریکا یک توافقنامه ائتلاف دفاعی منعقد کند و حمایت واشنگتن از برنامه هسته‌ای خود را جلب کند. این سه شرط در نوع خود

عده‌ای از تحلیلگران مسائل منطقه معتقدند که ریاض درخواست فعالیت هسته‌ای خود را بدان جهت مطرح کرده که بتواند حداکثر چانه‌زنی را در مواجهه با اسرائیل به نفع خود انجام دهد، ولی عده‌ای دیگر معتقدند سعودی‌ها عقب‌نشینی کرده‌اند

جهان نما
انگلیس و آمریکا توافق کردند؛
روبارویی با جاه‌طلبی‌های چین و حمایت از اوکراین

بایدن در کنفرانس مطبوعاتی با ریشی سوناک گفت که کشورهای غربی تمام تلاش خود را برای آماده کردن اوکراین به منظور انجام ضد حمله علیه روسیه انجام داده‌اند، به همین دلیل واشنگتن درباره این اقدام خوشبین است. به گزارش خبرگزاری تاس، جو بایدن رئیس جمهوری آمریکا در این نشست خبری با ریشی سوناک، نخست‌وزیر انگلیس گفت: اجازه دهید با پاسخ دادن به این سوال شروع کنم، اول از همه، اوکراینی‌ها باید در مورد عملیات نظامی صحبت کنند. من از اینجا این کار را انجام نخواهم داد. ما هر کاری که می‌توانستیم به صورت جمعی، به صورت فردی در ایالات متحده، انجام داده‌ایم تا آنها را برای این ضد حمله علیه روسیه آماده کنیم. رئیس جمهوری ایالات متحده همچنین در پاسخ به سوال خبرنگاری که آیا کمک نظامی به کی‌یف با توجه به ضد حمله آغاز شده توسط اوکراین ادامه خواهد یافت، گفت: حمایت ادامه خواهد یافت. بایدن همچنین افزود: در ارتباط با وضعیت موجود در اوکراین باید گفت که ما در گفت‌وگوها با اوکراینی‌ها خوشبین هستیم. وی همچنین با تاکید بر اینکه آمریکا و متحدانش مایل به تأمین کمک برای کی‌یف در تضمین امنیتی طولانی مدت هستند، ادامه داد: ما در حال پیشبرد این هدف با ارائه حمایت‌های مورد نیاز اوکراین در میدان نبرد و کمک به آنها برای تقویت ارتش این کشور در طولانی مدت هستیم.

در این میان وزارت دفاع روسیه اعلام کرده که از چهارم ژوئن سال جاری میلادی نیروهای اوکراینی تلاش‌هایی ناموفق برای پیشروی داشته و خسارات و تلفات زیادی را متحمل شده‌اند. رئیس جمهوری آمریکا و نخست‌وزیر انگلیس همچنین شراکت اقتصادی جدیدی را با هدف روبارویی با چالش‌های بزرگ ژئوپلیتیک فعلی، به ویژه در روبارویی با جاه‌طلبی‌های چین اعلام کردند. اعلامیه آتلانتیک که ریشی سوناک و جو بایدن آن را در کاخ سفید امضا کردند، چندین مورد از جمله تقویت همکاری در صنعت دفاعی و تأمین مواد معدنی لازم برای انتقال انرژی را تعیین می‌کند. سوناک اواخر روز سه‌شنبه وارد واشنگتن شد و با جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا دیدار کرد و خواستار تعمیق روابط اقتصادی بین ایالات متحده و بریتانیا شد.

دزگیری لبنانی‌ها و نظامیان اسرائیل در کفرشوبا

پس از یورش بلدوزهای ارتش اسرائیل به تپه‌های «کفرشوبا» و انجام عملیات حفاری در این منطقه منابع خبری دی‌پو (جمعه) از یورش مجدد نظامیان ارتش اسرائیل به منطقه کفرشوبا در شمال اراضی اشغالی و جنوب لبنان و شکل‌گیری درگیری شدید میان آنها و جوانان لبنانی‌خبر دادند. شبکه خبری المیادین در این باره اعلام کرد که اهالی کفرشوبا اقدام به پر تاب سنگ به سمت نظامیان اسرائیل و خودروهای آنها کردند. طبق این گزارش، اهالی کفرشوبا با برداشتن موانع و سیم‌های خاردار نصب شده توسط ارتش رژیم صهیونیستی از آن عبور کردند. المیادین گزارش داد که نیروهای ارتش اسرائیل اقدام به پر تاب بمب‌های دودزا به سمت جوانان عبور کرده از سیم خاردار مذکور کرده‌اند. ارتش رژیم صهیونیستی یک تانک «مرکاوا» را در این منطقه مستقر کرده است. خبرنگار المیادین در ادامه گزارش خود کرده‌اند و شلیک گاز اشک‌آور توسط آنها منجر به مسمومیت و مجروح شدن چند تن از اهالی کفرشوبا شده است. منابع همچنین از حضور نیروهای حافظ صلح سازمان ملل (یونیفیل) در این منطقه خبر دادند. این تنش پس از آن صورت گرفته است که منابع عربی پنج‌شنبه‌ها از یورش بلدوزهای ارتش اسرائیل به تپه‌های کفرشوبا و انجام عملیات حفاری و به دنبال آن وقوع تنش در این منطقه خبر داده بودند. اهالی منطقه مذکور در اعتراض به عملیات خاکبرداری و تجاوزات ارتش اسرائیل، تحرکات مردمی در پشت حصار سیم خاردار (خط آبی) را آغاز کرده و تثبیت حق خود در این منطقه را از نیروهای حافظ صلح سازمان ملل مطالبه کردند.

خبر
حفیظه غایه ارکان، رئیس جدید بانک مرکزی ترکیه شد

۱۹۸۲ از شهر استانبول است که مدرک مهندسی صنعتی خود را از دانشگاه بسفر گرفته و سپس تحصیلات خود را تا مرحله دکتری در دانشگاه آمریکا ادامه داده است. وی دارای مدرک دکترای تحقیقات و عملیات مهندسی مالی از دانشگاه پرینستون آمریکا است. افت ارزش پول ملی ترکیه طی چهار ماه اخیر و از زمان وقوع زلزله شروع شده و در یک ماه اخیر و پیروزی حزب حاکم ترکیه و شخص اردوغان رئیس جمهور این کشور در انتخابات اخیر، شدت گرفته است. کاهش ارزش پول ملی ترکیه که پس از اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری آغاز شده بود، طی روزهای اخیر شدت گرفته است. تا زمانی که خبر ترکیه نرخ طیب اردوغان برای نخستین بار در تاریخ ترکیه سکان بانک مرکزی این کشور را به یک زن سپرد و حفیظه غایه ارکان را به این سمت منصوب کرد. ارکان متولد

توافق محرمانه چین - کوبا برای شنود ارتباطات نظامی آمریکا

به نقل از مقام‌های مطلع آمریکایی نوشت تأسیس چنین پایگاهی چین را قادر به شنود ارتباطات الکترونیکی منطقه جنوب شرق آمریکا و همچنین رصد تردهای دریایی خواهد کرد. این منطقه میزان تعداد زیادی از پایگاه‌های نظامی آمریکا است. مقر فرماندهی مرکزی ارتش آمریکا در شهر تامپا در فلوریدا است. پایگاه فورت لیبری که بزرگترین پایگاه نظامی آمریکا است نیز در کارولینای شمالی واقع شده است. مقام‌های آمریکایی گفته‌اند که دو کشور بر سر کلیات به توافق رسیده‌اند. چین قرار است «چندین میلیارد دلار» برای فعالیت این تأسیسات شنود در اختیار کوبا قرار دهد. کاخ سفید از اظهار نظر درباره این گزارش خودداری کرد اما سخنگوی کاخ سفید گفت: نمی‌توانیم درباره این گزارش خاص اظهار نظر کنیم.

خبر
سودان نماینده ویژه سازمان ملل را عنصر نامطلوب خواند

رئیس یونیتامس عنصر نامطلوب است. سازمان ملل قبلاً اعلام کرده بود که پرتس برای انجام یکسری مذاکرات دیپلماتیک در آنتویپ است. عبدالفتاح البرهان، فرمانده ارتش سودان قبلاً مخالفت خود را با پرتس اعلام کرده بود. طرفداران عمر البشیر، رئیس جمهوری سابق سودان هم در اعتراض به او در مقابل مقر یونیتامس تظاهرات کردند. آنتونیو گوتش، دبیر کل سازمان ملل گفته است که از نامه البرهان شوک شده که از او خواسته بود نامزد دیگری جایگزین پرتس کند و او را به ارتکاب تقلب و همراه سازی در جریان رهبری یک روند سیاسی متهم کرده که تبدیل به جنگی ویرانگر شد. از سوی دیگر، ساکنان استان کردفان جنوبی سودان گفتند که یک گروه شورشی بزرگ نیروهایش را بسیج کرده؛ اقدامی که نگرانی‌ها را درباره گسترش جنگ داخلی در مناطق جنوبی کشور سودان افزایش داده است.

هشدار درباره ممنوعیت فعالیت گروه‌های بین‌المللی توسط طالبان

بیفتد، این یک گام و حشتناک دیگر رو به عقب برای مردم افغانستان و به ویژه برای زنان و دختران در این کشور خواهد بود. وی ادامه داد: همکاران مادر کابل با مقام‌های طالبان صحبت می‌کنند. مادر حال تلاش برای تعیین دقیق برنامه ریزی هستیم. مادر خواست رسمی دریافت نکرده ایم. هر فرد حق تحصیل دارد و ما می‌خواهیم مطمئن شویم که مقام‌های دوفاکتوری طالبان افغانستان دسترسی به آموزش را برای کودکان و بزرگسالان جوان در این کشور تضمین می‌کنند. این جدیدترین محدودیت در افغانستان پس از فرمان طالبان در دسامبر ۲۰۲۲ است که زنان افغان را از کار در سازمان‌های غیردولتی منع کرد. بازگشت طالبان به افغانستان این کشور را در بحران‌های متعدد قرار داده است.

